

O OBLÉKÁNÍ NOVÉHO ČLOVĚKA

(Krnov, 3.8.2025)

I.čtení: epištola Koloským 3, 1-17

II.čtení: evangelium podle Jana 13, 34-35

Kdo z vás dnes ráno stál před šatníkem a přemítal, jaké oblečení si do toho kostela vzít?

Farář to má jednoduché, aspoň v naší církvi☺. Prostě si vezmu talár. Chlapi jsou většinou rozhodnutí rychle – prostě si vezmu to, do čeho se ještě pohodlně vejdu☺. Dámy už se rozhodují trochu složitěji.

Dnes už se to nebere vážně, ale ještě před pár lety to byla důležitá otázka: Co se hodí, aby si člověk oblékl do kostela? Jakým oblečením vzdám Bohu náležitou úctu a jakým bych mu naopak vyjádřil pohrdání? Řešilo se, jestli to musí být oblek a kravata nebo je možné si vzít třeba tričko s krátkým rukávem. Anebo jak dlouhá musí být sukně, aby to nepohoršovalo Pána Boha a oči spoluvěřících.

Dnes do kostela chodíme oděni různě, jak se nám zrovna líbí. Zdůvodňujeme to osobním vyznáním: „Bohu záleží na vnitřním postoji srdce, ne na vnějším vzhledu a oblečení...“ Když chodím s Bohem neustále, zná mě takového, jaký jsem, aniž bych se musel přestrojovat a přetvařovat. Bůh mě pozná i v tepláčkách nebo v pyžamu, má mě rád bez ohledu na to, jestli mám na nohách střevíce nebo pohorky.

To je samozřejmě velmi správný a pravdivý postřeh. Před Bohem je zbytečné předvádět nějakou parádní fasádu, Hospodin hledí k srdci, jak poznal už před staletími prorok Samuel.

Na druhou stranu ovšem i zvyk přijít do kostela v pěkném, čistém oblečení, třeba i trochu slavnostním měl něco do sebe. Slavnostním oblečením člověk dává najevo úctu k tomu, před koho předstupuje. A i když podle biblického naučení „chodíme s Bohem neustále“, přesto může být bohoslužba sedmého dne něčím zvláštním a odděleným od dnů ostatních. Na tom není nic špatného.

Ve Starém Zákoně najdeme často symboliku oděvu nebo nějakých oděvních doplňků – pravověrní Židé je ostatně používají dodnes. Modlitební třásně signalizují i bez velkých slov přináležitost k Hospodinu. Nesmí se stát záminkou k předvádění se před druhými, natožpak k povyšování se nad ostatní. Nesmí se stát prostředkem k získání světské slávy. Ale stejně jako postoj při modlitbě vyjadřuje něco z našeho soustředění, tak i vnější vzhled naznačuje, čím naše srdce přetéká.

Dokonce i Pán Ježíš, když mluvil o intenzivní podobě modlitby – půstu – říkal, že si při něm nemáme zapomenout umýt obličej a navonět vlasy...

Kolik času je ochoten člověk strávit úpravami zevnějšku, když se chystá na rande – a o kolik důležitější je schůzka s Bohem, Stvořitelem celého světa. Není vůbec marné vzácnost chvíle vystihnout i slavnostním oděvem a celkovým naladěním.

Když se ovšem podíváme do epištoly Koloským, zjistíme, že apoštol radí, abychom svou úctu k Bohu vyjadřovali ještě něčím víc než jen oděvem – totiž že jsme-li a chceme-li být křesťany, máme svléknout nejen odrbané oblečení, ale celého starého člověka. A místo něj obléknout nového i se všemi dobrými vlastnostmi, které jej zdobí jako vzácné roucho nebo drahé šperky.

Pavel začíná připomenutím toho, co všechno máme jako křesťané:

Jsme vzkříšení s Kristem, přesněji řečeno – nejdříve jsme s Kristem zemřeli a pak také vstali.

To je zvláštní přirovnání. Je třeba si dát pozor, jak mu rozumíme. Tento symbolický obraz dal v historii vzniknout mnoha scestným výkladům.

Zemřít s Kristem vypovídá o našich špatných skutcích, o našem hříchu – přijímáme-li Ježíše a odevzdáváme-li Mu svůj život, náš hřích umírá na Jeho kříži a my jsme vysvobozeni Ježíšovou obětí.

Vstát s Kristem pak znamená nový začátek: tvé hříchy jsou smyty a smazány a nebudou se už připomínat. Teď jdi a už nehřeš... Jsme svatí a milovaní – Bůh nás má rád.

Tím to ovšem nekončí, Pavel pokračuje dál: Protože jste jako křesťané takto milováni, přiblížili jste se Bohu – usilujte o to, abyste vzdávali Bohu čest. A čest Bohu vzdáte právě těmito dvěma úkony:

-> svléknout starého člověka, bránit se tomu, co nás odklání od Boha a svádí ke špatnosti: chtivost a chamtivost (finanční nebo sexuální nebo jakákoli jiná), ale také hněv, zloba, rouhání, lhaní a pomluvy...

Stojí za povšimnutí, že mezi činnostmi, které znevažují Boha, jsou uvedeny hlavně ty, které škodí a ubližují druhým lidem!

-> Svléknutím starého člověka to ovšem nekončí – tak jako člověk nechce běhat po ulici nahý. Je tedy třeba obléknout člověka nového: tedy toho, který je obrazem Stvořitele, dobrého Boha. Člověka, který neškatulkuje na naše a cizí, ty, kdo jsou s námi a kdo jsou proti nám. Člověka, který jako svatý a

milovaný nemůže zůstat stejný jako byl dřív. Člověka milosrdného a soucitného, skromného, pokorného a trpělivého, vděčného a chválícího, a milujícího...

Milosrdný soucit je jmenován na prvním místě mezi kvalitami toho obnoveného člověka. Soucit je opak bezcitnosti – vidím trpícího a spolu-cítím s ním.

Biblický jazyk je někdy kouzelný svou syrovostí. Výraz, který se překládá jako milosrdný soucit, má v řečtině souvislost s vnitřnostmi, a to ani ne tak se srdcem, jak by se líbilo nám romantikům, jako se střevy. Tedy – soucit vzniká tam, kde se nám při pohledu na utrpení druhých pohnou střeva. Pokud bolest kolem nás už s naším zažíváním nehne, ztratili jsme základní rys toho obnoveného Kristovského následovníka.

Možná nás překvapí, že první charakteristikou toho nového člověka, není zbožnost nebo svatost, ale milosrdný soucit. Zdá se, že už za dob prvokřesťanských se zjistilo, že lidé velmi zbožní někdy dokážou být neuvěřitelně bezcitní a nemilosrdní. Je dobré si zapamatovat, že naší prioritou má být ne okázalá zbožnost, ale milosrdný soucit.

Další na seznamu je dobrota, nebo laskavost. Já bych tomu rozuměl jako dalšímu stadiu milosrdného soucitu. Soucit totiž může být taky bezmocný a bezzubý. Ano, pohnula se mi střeva, ale tím to skončilo. Soucítím s bližním, ale nic neudělám. Dobrota, laskavost je vyjádřením onoho pohnutí, převedením soucitu na čin. Laskavost už není jen vnitřní pocit, ale jeho přeměna na viditelný a hmatatelný skutek. Snažím se druhému pomoci nebo ho aspoň povzbudit.

Dále apoštol zmiňuje skromnost, tedy umírněnost – nemusím mít všechno, co vidím (tím člověk ničí nejen sebe, ale své okolí, a dnes už i celou Zemi).

Dalším stupněm skromnosti je pokora – nemusím se bezohledně tlačit dopředu a vzhůru, abych sobě i druhým dokázal, že já jsem ten nejlepší. Nepotřebuji nutně být na prvním místě, ale můžu dát přednost i druhým.

Za pokorou následuje při tom oblékání dobrých vlastností trpělivost. To je možná pro moderního člověka překvapivé – trpělivost není zrovna v kurzu. Každá reklama nám vnucuje, že musíme všechno mít hned bez čekání, že do každého cíle vede nějaká zkratka, každý problém se hladce vyřeší a na každou bolest se najde účinná tabletka.

A pak se člověk vzteká, že nic nefunguje, protože nemá okamžitě to, po čem touží. Někteří dokonce řeknou, že ani Bůh nefunguje, protože jim nenadělil to, co po něm chtěli.

Do výbavy křesťana patří trpělivost – v řečtině „dlouhočekání“, tedy ochota si počkat na výsledek, nevzdávat se po prvním neúspěchu; vytrvalost a nezlomnost.

K tomu duchovnímu novo-odění patří dále snášenlivost – tedy ochota (s)nést druhého i s jeho chybami – a odpuštění tam, kde nám někdo nějak uškodil.

Nejvzácnějším kouskem křesťanova šatníku ovšem je láska. Toto je zdůrazněno na mnoha místech Písma, jak apoštolů, tak i Pánem apoštolů. Láska, která nezávidí a nejedná nečestně, která se nevychloubá a není domýšlivá, která se neposmívá a není škodolibá. Láska, která přikrývá množství hříchů, láska, která je shrnutím všech přikázání a podstatnou charakteristikou Boží.

To je ten parádní oděv, který se líbí Bohu a který bychom si my křesťané měli oblékat každý den, ne jen ve svátek. To je ta sváteční róba, podle které druzí poznají, že patříme Ježíši a ne d'áblu.

Oblečení láskou k bližním pak můžeme naplňovat tu závěrečnou výzvu našeho textu: totiž, abychom všechno, co mluvíme nebo děláme, konali ve Jménu Pána Ježíše s vděčností v srdci.

A tak, až zase jednou budeme stát a hledět rozespale do skříně – a nemusí to být jen v neděli nebo když půjdeme do divadla – vzpomeňme si, jaký oděv je nejdůležitější v Božích očích: milosrdný soucit, dobrota, skromnost, pokora, trpělivost, snášenlivost a odpuštění, a hlavně láska, která všechno spojuje k dokonalosti.

Pane Ježíši Kriste,

Děkujeme Ti, že jsi nám ukázal, co je opravdová láska.

Děkujeme Ti, že jsi nám ukázal skutečný charakter Boží.

Děkujeme Ti, že jsi nás pozval k napodobování Tebe – v milosrdenství a odpuštění.

Dej, Pane, ať se nám podaří ze sebe setřást to staré, sobecké a bezcitné

A nahradit to soucitem, pokorou a trpělivostí.

Pane náš, oblékej nás svou láskou.

AMEN!